

Česká republika

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát-oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Brno, Slavičkova I

Slavičkova 1, 638 00 Brno

Identifikátor školy: 600 107 671

Termín konání orientační inspekce: 4. a 5. prosinec 2002

Čj.:	122 302/02 - 5186
Signatura:	ol2aw113

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola byla zřízena Městskou částí Brno-sever jako organizační složka obce. V letošním roce ji navštěvuje 85 dětí rozdělených do čtyř věkově smíšených tříd. Celodenní stravování zabezpečuje samostatná školní jídelna s kapacitou 100 jídel denně.

Výchovně-vzdělávacím programem mateřské školy je projekt „Mateřská škola podporující zdraví“ obhájený v září 2001 Státním zdravotnickým ústavem v Praze. Kromě toho nabízí mateřská škola ve dvou třídách kvalifikovanou péči o oslabené děti s alergickými a astmatickými potížemi.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v celé škole

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Výchovně-vzdělávací činnost zajišťuje sedm pedagogických pracovníků včetně ředitelky školy. Dvě učitelky mají snížený pracovní úvazek, jedna nespĺňuje předepsanou pedagogickou a odbornou způsobilost. Tyto skutečnosti se však na kvalitě práce s dětmi negativně neprojevují. Ve dvou třídách, zaměřených na péči o děti oslabené s alergickými a astmatickými problémy pracuje kromě učitelek jedna rehabilitační sestra s vysokoškolským vzděláním a zdravotní sestra (zaměstnankyně ÚMČ) se zkráceným pracovním úvazkem. Pedagogická práce a zdravotní péče v těchto třídách jsou promyšleně zorganizovány, činnosti na sebe plynule navazují, aniž by se vzájemně rušily.

Oblasti dalšího vzdělávání je ze strany vedení školy věnována velká pozornost. Postupné vytváření „Formálního školního a třídního kurikula“ v rámci zaměření školy vyžaduje stálé vzdělávání se v oblastech péče o zdraví. Také pravidelné schůzky učitelek s kolegyněmi ostatních mateřských škol, zapojených do sítě škol podporujících zdraví, přispívají k jejich většímu rozhledu a inspiraci. Zájem učitelek o vzdělávání i v jiných oblastech je doložen jejich účastí na odborných seminářích (např. seminář Edukativně-stimulačních skupin, hra na zobcovou flétnu, netradiční výtvarné techniky a další). Také učitelská knihovna je doplňována nejnovějšími tituly z oblasti předškolní pedagogiky a učitelkami se zájmem aktivně využívána. Zavedený kontrolní systém ředitelky sleduje především naplňování hlavních úkolů dlouhodobého projektu a ročního plánu školy. Tato skutečnost však v některých případech méně zohledňuje konkrétní podmínky a problémy jednotlivých tříd. Prováděná hospitační činnost i následné rozborů a závěry mají spíše formální charakter. Průběžná denní kontrola v době provozu školy dává ředitelce stálý přehled o dění v celém zařízení, závažnější jevy potom řeší na provozních radách. Výchovně-vzdělávací činností se zabývají učitelky pravidelně na plánovaných pedagogických radách, jež slouží zároveň jako poradní orgán ředitelky. Pro hodnocení svých pracovníků má ředitelka v rámci ročního plánu stanovena kritéria, na jejichž základě se snaží provádět diferencované odměňování.

Organizační struktura celého zařízení vhodně podporuje výchovně vzdělávací práci. Vypracované řády školy jsou konkrétní, vycházejí z potřeb rodičů, dětí i zaměstnanců. Kompetence jednotlivých pracovníků jsou podrobně stanoveny v pracovních náplních, s nimiž byly všechny prokazatelně seznámeny. Informační systém mateřské školy je vzhledem k podmínkám zařízení promyšlený a účelný. Rodiče dětí se mohou aktuální zprávy dovídat z nástěnek, umístěných v šatnách, nebo přímo z osobního kontaktu s pracovníky zařízení při předávání dětí. Podrobnější informace o dětech a programu školy získávají rodiče také na pravidelných setkáních s vedením školy a učitelkami, na četných slavnostních i zábavných akcích, pořádaných školou.

V mateřské škole byl ustaven Klub rodičů, zaregistrovaný u Min. vnitra. Členy se stávají automaticky všichni noví rodiče přijatých dětí a společně se podílejí na organizování některých akcí školy, jejím materiálním vybavení a především na společných cílech výchovně-vzdělávací práce. Velmi dobrou spolupráci konstatuje ředitelka s poradenskými institucemi, především v oblasti péče o oslabené děti s alergiemi a astmatickými problémy. Odborné zdravotní problémy konzultují učitelky s lékařem rehabilitačního oddělení FdN, dětskými alergology, lékaři hygienické stanice, popř. s psychologem PPP v Brně. Mateřská škola také organizuje pro rodiče odborné přednášky z oblasti péče o celkové zdraví dětí a zdravého životního stylu. Pravidelné návštěvy a společné akce v blízké Základní škole Milénova několikrát v roce přispívají k přirozené návaznosti a bezproblémovému přechodu nejstarších dětí do školy. Občasná je presentace mateřské školy v regionálních novinách „Severník“ nebo v brněnském časopise „Sad“, uveřejňujícím informace o problematice oslabených dětí s alergickými potížemi. Každoročně se mateřská škola účastní „Brněnských dnů zdraví“ s ukázkou cvičení dětí na rehabilitačních míčích. Pro rodiče i veřejnost pořádá škola pravidelně „Dny otevřených dveří“, během nichž se mohou zájemci blíže seznámit se zaměřením školy i se specifickou péčí o oslabené děti. Velmi oblíbená ze stran rodičů se ukázala spolupráce při učitelkami vedených edukativně-stimulačních skupinách. Také akce „Sportík“, organizovaná mateřskou školou pro starší děti je hojně využívána a vhodně doplňuje koncepci školy. S obecním úřadem spolupracuje ředitelka především v oblasti financí, určených pro materiální zabezpečení chodu zařízení. Spolupráce školy s rodiči i organizacemi je neformální a plní své osvětové i presentační poslání.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací práce byly hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Budova mateřské školy se nachází ve starší sídlištní zástavbě v blízkosti lesů okrajové části Brna. Byla původně účelově vystavěna pro tři třídy mateřské školy a dvě oddělení jeslí. V současné době ji celou využívá mateřská škola. V přízemí jsou umístěny dvě třídy a školní kuchyně se skladovacími prostory, sborovna pro učitelky a šatny pro provozní pracovníce. V prvním patře další dvě třídy, samostatná tělocvična a místnost k provádění ranního filtru oslabených dětí. K budově patří rozlehlá zahrada, po celý rok využívaná pro pobyt dětí venku. Je nově vybavená dřevěnými průlezkami a konstrukcemi, čtyřmi pískovišti a zastřešenými budkami, sloužícím k pohybovým a rozličným tvořivým hrám dětí. Nedávno zbudovaný umělý svah umožňuje dětem mimo jiné také sáňkování v zimním období.

Všechny třídy jsou z hlediska zaměření školního programu promyšleně a účelně vybaveny. Děti mají dostatek prostoru jak k pohybovým činnostem, tak také ke klidné hře či relaxaci v útulných hracích koutcích. Hračky i dětské knihy jsou umístěny vždy v dosahu dětí. Závěsná lana, žebříky a další pomůcky pro tělesný rozvoj jsou dětem během dne volně k dispozici. Netradiční zařízení pracovního pultu s náradím rozšiřuje nabídku pro rozvoj rukodělných prací a jemné motoriky dětí, v tomto případě hlavně chlapců. Sedací nábytek je svými rozměry přizpůsoben výšce dětí ve věkově smíšených třídách. Sociální zařízení a WC zohledňují intimitu dětí. Pro odpolední odpočinek se používají rozkládací lehátka, uložená ve větratelných skříních ve třídách.

Samostatná tělocvična je nadstandardně vybavena tělovýchovným náradím a rehabilitačními pomůckami. Slouží především ke zdravotnímu cvičení oslabených dětí s alergickými a astmatickými problémy, ale využívají ji k běžnému cvičení také děti dalších tříd. Její velký, na dvě části rozdělený prostor je využíván jednak ke skupinovému cvičení na rehabilitačních míčích, k volným a řízeným pohybovým aktivitám, a také k individuálnímu procvičování a rozvoji dýchacího ústrojí a příslušného svalstva oslabených dětí. Veškerá zdravotnická technika (přístroje ke zvlhčování a čištění vzduchu, solux k prohřívání obličejových dutin, ultrazvuk k intenzivnější inhalaci bylinných silic, monitor k měření rychlosti výdechu a další) a specifické rehabilitační pomůcky (např. trampolína, bazén s míčky, panel všedních činností, chůvy, boxovací panák, soft míčky) jsou každodenně odborně využívány, sledovány a udržovány kvalifikovanou rehabilitační pracovníci.

Interiéry i vstupní prostory budovy jsou zařízeny velmi vkusně a esteticky, s přihlédnutím k nutnému hygienickému omezení výbavy textiliemi a koberci ve dvou třídách pro oslabené děti z důvodu prašnosti. K dekoracím, umístěným po celé budově, využily výtvarně nadané učitelky své tvořivé nápady i společné práce dětí a rodičů. Základním materiálem jsou i různé netradiční přírodní suroviny, jež dodávají celé škole nevšední estetický ráz a podtrhují tak její hlavní zaměření.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací práce byly hodnoceny jako vynikající.

PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Výchovně-vzdělávací činnost mateřské školy se řídí zpracovaným programem „Mateřská škola podporující zdraví“ obhájeném dle zásad sítě zdravých mateřských škol již podruhé u SZÚ v Praze. Podkladovým materiálem je publikace „Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole“ (Portál 2000). V současné době pracuje kolektiv pracovníků na postupném vytváření „Formálního školního kurikula a třídního kurikula“, jejichž východisky jsou analýza výchovně vzdělávací činnosti a podmínky školy.

Výchovně-vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace je vzhledem k průběhu a výsledkům výchovně-vzdělávací činnosti vedena průkazným způsobem.

Kontrolní systém ředitelky sleduje především naplňování hlavních úkolů výchovně-vzdělávacího programu školy. Konkrétní podmínky jednotlivých tříd byly v některých případech méně zohledněny.

Celkový systém kontroly je účinný.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Spontánní a řízené činnosti

Výchovně-vzdělávací práci s dětmi si učitelky plánují a připravují formou třídních programů, které vycházejí ze základního školního kurikula. Tématické části jsou v nich rozpracovány na dílčí úkoly jednotlivých činností. Plánování není časově omezeno, řídí se dle postupného a přirozeného pokroku a rozvoje jednotlivých dětí.

Spontánní a řízené činnosti dětí byly během dne vyvážené a probíhaly ve vhodně připraveném prostředí. Kromě dostatku hraček a pomůcek měly děti k dispozici hrací koutky, umožňující skupinové i individuální hry, nebo prosté zklidnění a relaxaci. Zvolené metody a formy práce odpovídaly schopnostem a věku dětí ve třídě. Přístup učitelek k dětem byl laskavý, podporující a povzbuzující. Uměly nenásilným způsobem vzbudit u dětí zájem o nabízené činnosti a svým partnerským chováním zapojit do hry i ty méně aktivní. V některých případech však svojí přílišnou iniciativou a převažujícím verbálním projevem neposkytovaly dětem dostatek času k prožití předkládaných jevů. Nové poznatky byly dětem zprostředkovány na základě vlastní praktické zkušenosti. Ve většině případech si mohly děti z nabídnutých her a činností zvolit ty, které je nejvíce přitahovaly. Učitelky se snažily neomezovat je ani z hlediska času. Při kolektivních hrách se děti učily dodržovat dohodnutá pravidla a být k sobě navzájem tolerantní. Zásady pro rozvoj komunikativních dovedností ve skupině mají jednotlivé třídy stanoveny v tzv. „Pravidlech soužití“, které se učí začleňovat do každodenního života v mateřské škole.

Dostatek pozornosti je věnováno psychohygienickým podmínkám v prostředí všech tříd. Zavedený pitný režim během celého dne byl dětmi aktivně využíván. Také potřeba individuálního spánku po obědě byla respektována. Relaxační a hrací koutky ve všech třídách umožňovaly občasně zklidnění jednotlivých dětí dle jejich momentálních potřeb. Optimální intervaly mezi jídly během dne byly dodržovány a pobyt dětí na čerstvém vzduchu byl v průběhu dne dostatečný. Pouze stanovená doba dopoledního cvičení dětí po svačině nebyla v režimu dne zcela vhodně zařazena.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávacích činností

Pohybovému rozvoji dětí včetně jemné motoriky je věnována velká pozornost, zvláště pak u dětí oslabených, kde je doplňována o další specifická rehabilitační cvičení. Učitelky se u dětí zaměřují především na prevenci vadného držení těla volbou cviků k posilování a rozvíjení příslušného svalstva. Zdvořilostní a společenské návyky jsou u dětí přiměřeně rozvinuté. Také jejich samostatnosti v chování a sebeobsluze je věnována důsledná pozornost. Jsou vedeny k rozvíjení komunikativních dovedností, ke vzájemné toleranci a pomoci. Ve všech třídách panovala přátelská atmosféra a spokojenost. Až na ojedinělé případy byly děti citlivě a individuálně podněcovány k samostatnému vyjadřování. Učitelky jim svým příkladným

mluvním projevem poskytovaly dostatečné možnosti k nápodobě a rozšiřování slovní zásoby. Při tvořivých činnostech nebyly děti omezovány, učitelky jim připravovaly dostatek prostoru pro rozvoj vlastní fantazie a představivosti.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce byly hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina ze dne 19. 11. 2001 s účinností od 1. 1. 2001 je v souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení č.j. OŠ/170/2002 s účinností od 15. 11. 2001.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina ze dne 19. 11. 2001 a Dodatek č.1 ke zřizovací listině ze dne 13. 9. 2002
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení s účinností od 15. 11. 2001 ze dne 13. 3. 2002
3. Výkaz o mateřské škole (Škol(MŠMT) V 1-01) podle stavu k 30. 9. 2002 ze dne 1. 10. 2002
4. Povolení výjimky z počtu dětí ze dne 19. 6. 2002
5. Formální školní kurikulum
6. prováděcí plán na školní rok 2002/2003
7. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002 ze dne 26. 6. 2002
8. Režim dne dětí
9. Rozpis služeb na školní rok 2002/2003
10. Kritéria pro stanovení osobních příplatků
11. Analýza stavu školy za školní rok 2001/2002
12. Vnější řád mateřské školy
13. Provozní řád mateřské školy
14. Plán spolupráce s obcí, ZŠ a rodiči
15. Plán kontrolní činnosti , zápisy z hospitací
16. Plán pedagogických porad, zápisy provozních a pedagogických porad
17. Personální dokumentace, osobní ,spisy č. 49 749, 72 111, 63 849, 83 819, 11 697, 47 126, 14 923
18. Inspekční zpráva z poslední provedené kontroly č.j. 122 329/98-11066
19. Evidence dětí - Rozhodnutí o přijetí, seznamy dětí, evidenční listy, odklady povinné školní docházky, docházky dětí

20. Přehledy výchovné práce za školní rok 2002/2003
21. Třídní kurikula
22. Diagnostické záznamy o dětech
23. Kniha úrazů
24. Zmocnění k vyzvedávání dětí
25. Zápisy ze schůzek rodičů
26. Pracovní náplně a kompetence pracovníků
27. Požární kniha
28. Evidence docházky zaměstnanců
29. Kronika školy

ZÁVĚR

Výchovně vzdělávací činnost ve čtyřech třídách věkově smíšených dětí zajišťuje sedm pedagogických pracovníků včetně ředitelky školy. Jedna učitelka nesplňuje svým vzděláním pedagogickou a odbornou způsobilost pro mateřské školy, kvalitu její práce s dětmi však tato skutečnost nijak neovlivňuje. O dvě třídy, kde jsou zařazeny oslabené děti s alergickými a astmatickými potížemi, pečují kromě učitelek dvě zdravotnické pracovníce. Rehabilitační sestra s vysokoškolským vzděláním zajišťuje speciální zdravotní cvičení pro rozvoj dýchacích orgánů a celkové fyzické kondice dětí. Zdravotnice se sníženým pracovním úvazkem (zaměstnankyně ÚMČ) provádí ranní filtr a každodenní zdravotnickou péči, včetně vedení dokumentace jednotlivých dětí. Velká pozornost vedení školy je věnována dalšímu vzdělávání učitelek, o čemž svědčí doložené účasti všech pracovníků na různých odborných kurzech a seminářích. V současné době se celý kolektiv přednostně zabývá postupným zpracováváním „Formálního školního a třídního kurikula“ v rámci své koncepce „Mateřská škola podporující zdraví“ a náležitým studiem.

Účelově vystavěná budova s přilehlou školní zahradou i prostředí tříd optimálně zajišťují výchovně-vzdělávací práci s předškolními dětmi. Nadstandardně je vybavena samostatná tělocvična, která slouží k pohybovým aktivitám dětí a ke speciální péči o oslabené děti s alergickými a astmatickými problémy. Děti všech tříd mají k dispozici dostatek hraček a pomůcek, včetně netradičního tělovýchovného náradí, intimních koutů a pultu pro chlapecké rukodělné práce. Vkusná a autentická výtvarná výzdoba tříd a vstupních prostor školy z přírodních materiálů a prací dětí vhodně doplňuje zaměření školy.

Spontánní a řízení činnosti dětí během dne byly vyvážené, nenucené a odpovídaly většinou schopnostem i odlišnému věku dětí ve smíšených třídách. Plánované aktivity, připravované dle třídních tematických programů, nebyly časově omezeny a děti si tak mohly spokojeně hrát dle individuálního tempa a zájmu. Komunikace mezi dětmi i mezi dětmi a učitelkami byla přátelská a zakládala se na vzájemné důvěře a partnerství. Jen v ojedinělých případech se jevily přílišná péče učitelek a sklon k častému poučování rušivé vzhledem k potřebě samostatného prožívání jednotlivých dětí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ivana Běťáková	Ivana Běťáková, v.r.
Členové týmu	Mgr. Marie Koutná	Koutná Marie, v.r.

V Brně dne 8. 1. 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:8. 1. 2003.....

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Bohuslava Marečková	Marečková Boh., v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚJM		63/03 - 5186
Zřizovatel		64/03 - 5186
Magistrát města Brna OŠMT		65/03 - 5186

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány